

Marjan Čakarević
Марјан Чакаревиќ

Publisher: Издавач:
Struga Poetry Evenings **Струшки вечери на поезијата**

For the Publisher: За издавачот:
Todorche Tasevski, director **Тодорче Тасевски, директор**

Editor – in – Chief: Главен и одговорен уредник:
Todorche Tasevski **Тодорче Тасевски**

Editor: Уредник:
Dragana Evtimova **Драгана Евтимова**

Proofreader: Лектура:
Elizabeta Bandilovska **Елизабета Бандиловска**

Computer Layout: Компјутерска подготовка:
Martin Georgievski **Мартин Георгиевски**

Print: Печати:
Print house Branko Gapo – Skopje **Печатница Бранко Гапо - Скопје**

Print Run: Тираж:
1000 **1000**

© Marjan Čakarević

© for the Macedonian translation by Gjoko Zdraveski

© Struga Poetry Evenings, 2022

Изданието е финансиски поддржано од
Министерството за култура на
Република Северна Македонија

With the support of
the Creative Europe Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission.
This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held
responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Овој проект е финансиран од Европската комисија. Ова издание ги одразува само
погледите на авторот, и Комисијата не презема одговорност за ниту една примена
која би произлегла од информациите во него.

VERSOPOLIS

Marjan Čakarević
Марјан Чакаревиќ

Translation from Serbian into Macedonian
Gjoko Zdraveski

Препев од српски на македонски јазик
Ѓоко Здравески

ГОСТ У ДОМУ

успомени на достојанство Јана Скацела

У игри се морало учествовати:
живети:
на махове спокојно,
обасјан жижом стиха
или тишином вина,
окружен младим лавовима
и њиховим ловачким нагонима,
дивокози ишчупати језик,
требало је писати неприкосновене стихове,
заједно са неколицином
чувати кључ (дома),
иако их је неколицина у сваком случају;
оно битно
увек је пуцало у очи,
потом суспрезање,
искуство искушења,
највише стрепети од тих ситних,
безначајних компромиса,
живети међу жицама,
прошетати градом слободно,
одморити се под дрветом,
испишати се у реку,
вратити се дому
као увек нежељени гост,
увек неизрачунљиво жив.

ГОСТИН ВО ДОМОТ

во спомен на достоинството на Јан Скацел

Во играта мораше да се учествува:
да се живее:
на моменти спокојно,
осветлен од жижата на стихот
или тишината на виното,
опкружен од млади лавови
и нивните ловечки нагони,
на дивокозата да ѝ се искорне јазикот,
требаше да се пишуваат неприкосновени стихови,
заедно со неколкумина
да се чува клучот (од домот),
иако се неколкумина во секој случај;
она битното
секогаш бодеше очи,
потем воздржување,
искуство на искушение,
најмногу стрепење од тие ситните,
безначајни компромиси,
да се живее меѓу жиците,
да се прошета низ градот слободно,
да се одмори под дрвото,
да се измоча во реката,
да се врати дома
како секогаш несакан гостин,
секогаш непресметливо жив.

НОЖ

Рука посеже за ножем
и засеца у ткиво.
Тада шикне крв.
Ко целим телом
доживи бол,
улази у слободну зону:
себи се може обраћати
како жели,
свакоме сме у лице да каже
истину.
Ко целим телом доживи
бол,
благосиља после руку
и нож.

НОЖ

Раката посега по ножот
и засекува во ткивото.
Тогаш гргнува крв.
Тој што со целото тело
ја доживува болката,
влегува во слободната зона:
себе може да си се обраќа
како што сака,
секому смее в лице да му ја каже
вистината.
Тој што со целото тело ја доживува
болката,
ги благословува потоа раката
и ножот.

ТКИВА

I

Зелено је сећање и врт:
зец грицка румену мркву у зденцу тог шешира,
мађионичар на трен наткрива сцену плаштом свог
тајног језика
и јато дивљих патака распрсне се на све стране...
Шетња ивицом (себе)
хипнагогичка вештина:
нит тог сна бежи,
скрива се,
врлуда кроз врт,
до зелених капија закључаног града:
Зелени су гроздови детињства,
гладни глаголи дечаштва,
увек гладни врапци,
изнад брда циметаста рђа сипила је увис
и обујмљивала позлату неба,
шуштаве боје лета,
гласови у врту,
затрављен путељак кроз леје повртњака води

до пружног насипа и реке,
познати сламнати шешир вири
изнад крхких стабљика младог, белог кукуруза.
Језик је био крт и прозиран,
меко приањао уз свет;
језик је клизио низ свет у тамнозеленим каскадама:
по хрпама зрелог воћа и наслаганих дрва што
уз смех тону у утробе породичних кућа,
низ облице стакленки,
уз тајанствене зденце лонаца који су тихо
кључали на старим шпоретима
испред летњих кухиња,

ТКИВА

I

Зелени се секавањето и градината:
зајакот го грицка румениот морков во кладенецот
на шеширот,
магионичарот за миг ја затскрива сцената со плаштот
на својот таен јазик
и јато диви патки се распрснуваат на сите страни...
Прошетка по работ (од себе)
хипнагогичка вештина:
нишка од сонот бега,
се крие,
врголи низ градината,
до зелените капии на заклучениот град:
Зелени се гроздовите на детството,
гладните глаголи на момчештвото,
секогаш гладните врапци,
над брдото циметеста 'рѓа росеше во вис
и ја прегрнуваше позлатата на небото,
шушкавите бои на летото,
гласовите во градината,
затревеното патче низ леата зеленчук води

до пружниот насип и реката,
познатиот сламен шешир сирка
над кревките стебленца млада, бела пченка.
Јазикот беше кршлив и прозирен,
меко се припиваше до светот;
јазикот се лизгаше низ светот во темнозелени каскади:
по купиштата зрело овошје и наредените дрва што
со смеа тонат во утробите на семејните куќи,
низ тркалцата на стакленките,
со таинствените кладенци на лонците што тивко
вриеја на старите шпорети

вртложио се у примамљивим, мемљивим мирисима
наталоженим у подруму,
голицао, лепо се, припијао,
увијао уз још само трен витке ноге
тек удатих сусетки,
вијорио се и нестајао у плавичастом диму изнад куће.
Онај ко је тада загризао зелену, киселкасту јабуку
у сенци старог, вечно зеленог породичног дрвета,
после је трчао и ловио младе змије,
украденом детелином и руменом мрквом
хранио је зечеве,
гађао веверице из ваздушне пушке,
и газио пужеве,
пун поноса на свој нејаки, нејасни бес,
и уклањао доказе за собом
отирући њихов слузав траг о траву:
Зелен је био језик и пргави глаголи дечаштва,
а свет видљив и дохватљив,
врећа за ударање.
Зелен је остао,
тај недохватни вишак,
светионик на пустој обали.

пред летните кујни,
се вртложеше во примамливите, немливи мириси
наталожени во подрумот,
скокоткаше, се лепеше, се припиваше,
се моташе околу уште за миг витките нозе
на штотуку омажените сосетки,
се виореше и исчезнуваше во синкавиот чад над куќата.
Тој што тогаш загриза зелено, киселко јаболко
во сенката на старото, вечно зелено семејно дрво,
потоа трчаше и ловеше млади змии,
со украдена детелина и румен морков
ги хранеше зајациите,
ги гаѓаше вервериците со воздушна пушка,
и газеше полжави,
полн гордост на својот нејак, нејасен бес,
и ги отстрануваше доказите зад себе
триејќи ја нивната лигава трага од тревата:
Зелени беа јазикот и пргавите глаголи на момчештвото,
а светот видлив и дофатлив,
вреќа за удирање.
Зелен остана,
тој недофатлив вишок,
светилник на пустиот брег.

III

Бити бледи принц на белом коњу узвишене,
неименљиве патње,
јездити уснулим краљевством свога града,
прибран као кактус (у пустињи),
дисциплиноване маште,
окце, не чвор у злоћудном ткиву
породичних мрежа,
добросуседских односа,
пријатељске бригае,
савета старијих и искуснијих,
угаоних гарнитура, нових телевизора,
завеса, тепиха, пријатних шара, fine текстуре,
спортских успеха репрезентације,
скренути са тог очекиваног пута
баченог пред ноге,
овладати ескапистичким техникама,
посегнути за екстатичким супстанцама,
разлупати све то, елегантно,
као Брус Ли,
меланхолично ташт,
као Корто.

Онај ко је тада наг заронио у језеро
по ком су пливали прљави млади лабудови,
чезнуо је за кутијама од бетона,
за својим местом у песку.

И волео се, изронивши
други,
изгнавши се,
сам на улици,
пратио свој стид, и бол,
свој изгубљени,
и једини,
дом.

III

Да се биде блед принц на бел коњ со возвишено,
неименливо страдање,
да се езди по заспаното кралство на својот град,
прибран како кактус (во пустина),
со дисциплинирана фантазија,
окце, не јазол во злодејното ткиво
на семејните мрежи,
на добрососедските односи,
на пријателската грижа,
на советите од постарите и поискусните,
на аглестите гарнитуре, новите телевизори,
завеси, теписи, пријатни шари, фини текстури,
на спортските успеси на репрезентацијата,
да се скршне од тој очекуван пат
фрлен пред нозе,
да се совладаат ескапистичките техники,
да се посегне по екстатички супстанции,
да се испокрши сето тоа, елегантно,
како Брус Ли,
меланхолично суетен,
како Корто.
Оној што тогаш гол се нурна во езерото
по кое пливаа валкани млади лебеди,
копнееше по кутии од бетон,
за свое место во песокот.
И се сакаше, изнурнувајќи
друг,
изгонувајќи се,
сам на улица,
си го следеше срамот, и болката,
својот изгубен,
и единствен,
дом.

XI

*постпоп омаж лутањима
Годунова-Чердинцева*

Када су речи постале тело,
када је тело постало складиште:
пожурио је на улицу,
омамљен /мамити – мама – млеко:
сублиминална трајекторија/
отржући се из канџица буколиког
/веровао је да лица буке имају
известан интелектуални призив/
сеновитог попа,
целог поподнева упорно је понирао
/алитеративни чворић/
исписивао /у себи/ хронику урушавања,
спуштао се тим нагибом
/изненадна вокална стрмина „нагиба“,
прелом, почетак пада/
Ходај и кажи шта и како видиш:
плима ранолетњег сутона,
отежалог од дугих киша и разливног,
али прозирног, рањивог;
набори у зеленкастом ткиву дана

који се пресвлачи,
дана који пролази.
Парентеза углова:
вртови који се слуте у дубини
зеленкастог злата улице /Захумске:
психогеографски рефрен, еденски простор
као микротополошка асонанца/
на отвореном прозору суши се кора поморанџе,
сива мачка /жељени, али
неуобличени контраст/ скаче на сто прекривен
мушемом са воћним мотивима,

XI

*постпоп омаж на талкањата на
Годунов-Чердницеv*

Кога зборовите станаа тело,
кога телото стана складиште:
побрза на улица,
замаен /мами – мама – млеко:
сублиминална траекторија/,
оттргнувајќи се од канчичките на буколикиот
/веруваше дека лицата на буката имаат
извесен интелектуален призвук/,
на призрачниот поп,
цело попладне упорно понираше
/алитеративно јазолче/,
испишуваше /во себе/ хроника на соборувањето,
се спушташе по таа падина
/ненадејната вокална стрмнина на „падината“,
преврат, почеток на падот/:
Оди и кажи што и како гледаш:
плима во ранолетниот самрак,
отежнат од долгите дождови и разлеан,
ама просирен, ранлив;
набори во зеленикавото ткиво на денот

кој се преслекува,
на денот што поминува.
Парентеза на аглите:
градини што се насетуваат во длабочните на
зеленикавото злато на улицата /Захумска:
психогеографски рефрен, еденски простор
како микротополошка асонанца/,
на отворениот прозорец се суши кора од портокал,
сива мачка /посакуван, ама
неоформен контраст/ скока на масата прекриена со
мушама со овошни мотиви,

на којој се црни семенка лубенице,
пропиње се, њушка
и нестаје у прорезу капије
са које се љушти посивела зеленкаста боја;
једна жена се појављује на прозору /у Лозничкој/
загриза брескву
/дискретна асиметрија сугласничких група
„брескве“:

две половине брескве:
загризавши
//сласт – пулпа – вулва//
кончић сока почиње да цури
из последњег сонанта/.
У близини се зачуло слаткоболно
јечање гума по асфалту /синкопа/,
иза угла /из Кнеза од Семберије/ елегантно је испловио
кабриолет у облачку сладуњавог фанки-џеза
/есхатолошка катахреза/,
и блесак њихових осмеха, и светлост
им се припијала уз косу,
и нестао, склизнуо доле /низ Жарка Зрењанина/
према Булевару,
утонуо у зеленкасти
/петља хроматских асонанци/

шумор сутона.

Хроми сиви голуб чепрка по отпацама хлеба
на импровизованом ђубришту у сенци
закржљале јабуке.

У сенку тихо улази
мачка /малопређашња?/.

Из продавнице је изашла
добро расположена девојка у кошуљи
од тексаса превезаној изнад пупка,
испод које је
/видео је то/
било само њено тело

на која црнее семка од лубеница,
се исправа, душка
и исчезнува во процепот на капијата
од која се лупи посивената зеленикава боја;
една жена се појавува на прозорецот /во Лозничка/,
загризува праска
/дискретна асиметрија на консонантските групи
во „праска“:

две половици праска:
загризувајќи

//сласт – пулпа – вулва//

конче сок почнува да тече
од последниот консонант/.

Во близина се зачу слаткоболно

јачење на гуми по асфалтот /синкопа/,

зад аголот /од Кнезот од Семберија/ елегантно исплови

кабриолет во облаче сладникав фанки-џез

/есхатолошка катахреза/,

и блесокот на нивните насмевки, и светлина

им се припиваше до косата,

и исчезна, слизна долу /низ Жарко Зрењанин/ накај

Булеварот,

потона во зеленикавиот

/клучка од хроматски асонанци/

цагор на самракот.

Куциот сив гулаб буричка по отпадоците леб

на импровизираното губриште во сенката на

закржлавеното јабољко.

Во сенката тивко влегува мачка /прегешната?/.

Од продавницата излезе

добро расположена девојка со кошула

од тексас преврзана над папокот,

под која

/го виде тоа/

беше само нејзиното тело

/го виде тоа јасно

/видео је то јасно
као што је видео себе
како је узахује/
њен голи трбух,
једрина, гипкост удова
/магнетна поља, таласи,
69 љубавних окршаја/
Она која му је наишла у сусрет,
иза угла /из Нишке/
у сивој хаљини на наранџастом бициклу
/прво је затитрао светли троуглић изнад седла,
онда је врх седла додирнуо, избочио
доњи крај хаљине,
а потом, у трећем окретају,
само трачице хаљине које се
сливају низ леђа од меда
и речица косе/
иза следећег /Чучук Станина/
брзог угла је нестала,
и све завртела.

...

У повољним лабораторијским условима
спаваће собе, купатила,
или предвечерње тишине на /замишљеној/ тераси,
ткиво доживљаја прецизно је реконструисао,
избацио је из себе све
/сачувао је, иако случајно
и меланхоличну резонанцу на крају даха,
у узлазним самогласницима жеље/
оживевши сва тела улице,
свако лице, малу /троминутну/ смрт
и град-врт-
лог уживања кроз који,
са рукама на врелим образима,
у слатком грчу,
издише дан,
по коме пада мед,
клизи ноћ.

како што се гледаше себе
како ја јавнува/,
нејзиниот гол стомак,
јадроста, еластичноста на нозете
/магнетни полиња, бранови,
69 љубовни пресметки/.
Таа што му најде во пресрет,
од зад аголот /од Нишка/,
во сив фустан на портокалов велосипед
/прво затрепери светлото триаголниче над седлото,
па врвот на седлото го допре, го испакна
долниот дел од фустанот,
а потем, во третото вртење,
само лентичките од фустанот што се
слеваат по грбот од мед
и рекичката коса/,
зад следниот /Чучук Станина/,
брз агол исчезна,
и сè заврте.

...

Во поволните лабораториски услови
на спалната соба, бањата,
или предвечерната тишина на /замислената/ тераса,
ткивото на доживувањето е прецизно реконструирано,
исфрли од себе сè
/ја зачува, иако случајно
и меланхоличната резонанца на крајот од здивот,
во влезните самогласки на желбата/:
оживувајќи ги сите тела на улицата,
секое лице, малата /триминутна/ смрт
и градот-врт-
лог на уживања низ кои,
со рацете на жешките образи,
во сладок грч,
издишува денот,
по кој паѓа мед,
лизга ноќта.

XIII

Треба се вратити на почетак –
мору.

Погледом је пратио гуштера,
како се успиње вртним сухозидом,
проналази пукотину
и нестаје у њој.

Светлост је у врт улазила постранце,
зеленкаста копрена изаткивала се
треперењем борових иглица и чемпреса.
До тада, градић и острво постали су им обични:
једнолична судбина прикривена
разнобојним фасадама,
степенишни успони једва довољни
да се двоје мимоиђу,
али и размене на брзину,
непрестано говорење надомештало је
одсуство догађаја,
црквице које су искрсавале ниоткуда
и чувале у својим утробама доброг,
људског бога,
пред њима, с вечери, седеле су старице,
које су сав живот већ виделе.

Са терасе је за доручком и пред сумрак
посматрао четвртчасовни играказ искрцавања:
гости су на позорницу
ступали право из воде,
као антички богови,
наоружани великим очекивањима
и спремни на сваковрсне опачине.
И њих двоје, напокон сами,
голишави, у рају другог језика,
у целодневној борби са светлосним масама
што падају на воду и острво
и сваки покушај сенке (тајне)

XIII

Треба да се вратиш на почетокот –
кон морето.

Со поглед го следеше гуштерот,
како се качува по камен-сидот во градината,
пронаоѓа пукнатина
и исчезнува во неа.

Светлоста во градината влегуваше отскарај,
зеленикава коприна се исткајуваше
од треперењето на боровите иглички и чемпресите.
Дотогаш, гратчето и островот им станаа обични:
еднолична судбина прикриена
со разнобојни фасади,
skalести угорништа едвај доволни
за двајца да се разминат,
ама и да се разменат набрзина,
постојаното зборување го надоместуваше
отсуството на настаните,
црквичките што искрснуваа од никаде
и го чуваа во своите утроби добриот,
човечкиот бог,
пред нив, квечерум, седеа старици,
кои сиот живот веќе го виделе.

Од терасата за појадокот и пред самрак
го набљудуваше четиричасовниот играказ на
истоварувањето:

гостите на сцената
стапнуваа право од вода,
како антички богови,
вооружени со големи очекувања
и готови за разновидни опачини.
И тие двајцата, конечно сами,
голикави, во рајот на другиот јазик,
во целодневната борба со светлосните маси
што паѓаат на водата и островот

већ у зачетку осујећују.
Домаћин им је изјутра
остављао тањир са воћем из своје баште
и мармеладу од шљива,
плодове скромне, али
приложене с љубављу.
И онда, ноћ пред полазак,
неочекивана појава малог трга,
и тај врт.
Са камене клупице видео се цео залив,
тамнозелени младежи острваца
на широким леђима троме
и дивље животиње мора,
и светионик на пустој обали.
Мало преосталог вина,
једва чујно и немарно наздрављање,
тангента светлости која се пробила
кроз густиш врта и нестала
у додиру стакала,

наговестила је древну сутелесничку игру.
Таласи тела,
начин на који су тонули,
осећао је сваки покрет, стомачну суштину,
стрпљиво уграђивао, уживао
у сопственој грубости, дивљини,
изобиље сласти – кривуље крви,
налет трнаца – утицало је у рог,
до савршене одсутности,
непрепознавања, стапања са сенком.
На хоризонту румени водопад
у трену се распрснуо
у миријаду капљица младе светлости,
коју је пољубио,
као ту жену поред себе,
својим зеленим дечачким сном.
Косина тог сна,

и секој обид на сенката (тајна)
веќе во зачетокот го осуетуваат.
Домаќинот од изутрина
им оставаше чинија со овошје од својата градина
и мармалад од сливи,
плодови скромни, ама
приложени со љубов.
И тогаш, ноќта пред поаѓање,
неочекувано се појавува малиот плоштад,
и таа градина.
Од камената клупичка се гледаше целиот залив,
темнозелените младежи на островчињата
на широкиот грб од тромавото
и диво животно од морето,
и светилник на пустиот брег.
Малку преостанато вино,
едвај чујно и несмасно наздравување,
тангента од светлоста што се проби
низ густежот на градината и исчезна
во допирот на стаклата,

ја навести древната сотелесничка игра.
Далгите на телата
начинот на кој тонеа,
го сеќаваше секое движење, стомачната суштина,
трпеливо ја вградуваше, уживаше
во сопствената грубост, дивина,
изобилство од сласт – врвици крв,
налетот на трнки – се влеваше во рогот,
до совршена отсутност,
непрепознавање, стопување со сенката.
На хоризонтот румениот водопад
в миг се распрсна
во недоброј капки млада светлост,
која ја бакна,
како таа жена крај себе,
со својот зелен момчешки сон.

и плашт се подигао:
глас продавца свеже рибе
који су на улици чули голи (страни),
прво сидарце поринуто у јутро,
повратак, али где?
Са палубе му се причинило
да ту стоји урушена грађевина
(болница? црквица? дом за бескућнике?),
која се, како су се удаљавали,
утапала у околно зеленило.
У пастелни сутон
познати песак собе и града,
и шта га се тиче све то!

Јер стваран је врт,
и живљиво ово поткожно ткиво:
зелени плам језика
што из ноћи у ноћ јесте.
И бди.

Косината на сонот,
и плаштот се поткрена:
гласот на продавачот на свежа риба
кој на улица го чуја голите (туѓи),
првото сидренце заринато во утрото,
враќање, ама каде?
Од палубата му се причини
дека тука стои урната градба
(болница? црквичка? дом за бездомници?),
која, како што се оддалечуваа,
се втопуваше во околното зеленило.
Во пастелниот самрак
да се познае песокот на собата и градот,
и што му е гајле за сето тоа!

Зашто стварна е градината,
и живливо ова поткожно ткиво:
зелен пламен јазик
што од ноќ в ноќ е.
И бдее.

VERSOPOLIS

Marjan Čakarević

Translation from Serbian into English
Mirza Purić

A GUEST AT HOME

In memory of the dignity of Jan Skácel

One had to take part in the game:
live:
now and again peacefully,
illumed by the light of verse
or the quiet of wine,
surrounded by lion cubs
and their hunting instincts,
rip out a chamois's tongue,
one should've written unassailable verse,
together with the few
kept the keys (to home),
although the few are few in any case;
what matters
has always aimed for the eyes,
then the suspension,
the experience of temptation,
one should've dreaded those tiny,
meaningless compromises,
lived amongst wires,
taken a walk round town,
taken a rest under a tree,
taken a piss into the river,
gone back home
like a forever unwanted guest,
forever incalculably alive.

KNIFE

The hand reaches for the knife,
slashes tissue.

Blood spurts.

He who takes in the pain

with his whole body

enters the free zone:

he may address himself

as he pleases,

he may tell the truth to everyone's

face.

He who takes in the pain

with his whole body,

then blesses the hand

and the knife.

TISSUES

I

Green is the memory and the garden:
The rabbit nibbles on a ruddy carrot in the well of the hat,
the magician momentarily mats the stage with the cape
of his secret cant

and a flock of mallard explodes...
a stroll on the edge (of self)
a hypnagogic skill:
the thread of that dream escapes,
eludes,
meanders through the garden
to the green gates of the locked city:
Green are the clusters of childhood,
voracious verbs of boyhood,
always hungry sparrows,
above the hill, cinnamon rust trickles skywards
girding the gilded sky,
rustling colours of summer,
voices in the garden,
a grassy path through beds of greens leads

to the railway embankment and the river,
a familiar straw hat juts out
from fragile stalks of young, white maize.
The tongue was brittle and transparent,
it gently clung to the world;
it slid down the world in dark-green cascades:
down the piles of ripe fruit and firewood
that laugh and sink into the bowels of family homes,
down the jar-logs,
up the mysterious well-pots quietly
boiling on old stoves

in front of summer kitchens,
twirling in alluring, maturing aromas
settling in the cellar,
it tickled, stuck and clung and
slithered up the slender legs of
just married neighbours,
fluttered and vanished in a plume of bluish smoke
above the house.

He who bit into a green, tart apple
in the lee of the old, forever green family tree then,
later ran, hunted young serpents,
fed rabbits with stolen clover
and ruddy carrots,
shot squirrels with an air gun,
crushed snails
puffing with pride at his vague, impotent rage,
removed evidence in his wake
wiped their slimy trail off his boots on the grass:
Green was the tongue and the combative verbs of
boyhood,
the world visible, within reach –
a punching bag.
Green it remains,
this unreachable remainder,
a lighthouse on a desolate strand.

III

To be a pale prince on a white horse of sublime,
unnameable suffering,
to glide through the kingdom of your sleeping city,
as composed as a cactus (in the desert),
of disciplined fancy,
an eyelet, not a knot, in the malignant tissue
of family networks,
good neighbourly relations,
friendly concern,
advice dispensed by seasoned seniors,
of corner sofas, new tv sets,
curtains, carpets, pleasing patterns, fine textures,
the national team's sporting successes,
and stray from the expected path
throwing itself at your feet,
to master escapist techniques,
to reach for ecstatic substances,
smash it all up, elegantly,
like Bruce Lee,
vain and melancholy,
like Corto.

He who then delved nude into the lake
on which swam dirty young swans
longed for concrete boxes,
for his own place in the sand.

And he loved himself, emerging
different,
expelling himself,
alone in the street,
he followed his shame and pain,
his lost,
his only,
home.

XI

A post-pop homage to the wanderings of Godunov-Cherdyntsev

When words became body,
when body became a store-room:
he darted out into the street,
merrily /merriment – mama – milk:
a subliminal trajectory/
wresting himself from the tiny talons of shady noisy
/he believed that the noisiness lent it
a certain intellectual ring/
pop,
whole afternoon he persistently persevered
/just an alliterative knot/
he wrote /silently/ a chronicle of collapse,
descended that slope
/a sudden stridency of “slope”,
a fracture, a fall/
Walk and say what you see and how you see it:
a tide of twilight in early summer;
laden with long rains, runny,
yet transparent, vulnerable;
folds in the greenish tissue of the day

which is changing clothes,
which is passing.
A parentheses of corners:
gardens can be glimpsed in the deep
greenish gold in the street /Zahumska Street:
psychogeographical refrain, a space of edenness
as a microtopological assonance/
by the open window orange peel is curing,
a grey cat /a desirable, yet
unshaped contrast/ leaps on the table clothed with
fruit-patterned oilcloth,

on which a watermelon pip sheens black,
prances, sniffles,
disappears in the slit of the gate
from which greying greenish paint is flaking;
a woman appears on her window /in Loznička Street/
bites into a blackcurrant
/discreet asymmetry of the consonant clusters in
“blackcurrant”:

two halves of a blackcurrant:
when bitten
//relish – pulp – vulva//
a thread of juice trickles
from the first plosive/.
Nearby, a sweethurt moan
of tyres on asphalt /syncope/ was heard,
from round the corner /Knez of Semberija Street/ elegantly
sailed out a cabriolet in a cloudlet of saccharine funky jazz
/eschatological catachresis/,
and the flash of their smiles, and light
stuck to their hair,
and it disappeared, slid down /Žarka Zrenjanina Street/
towards Boulevard,
sunk into the greenish
/a skein of chromatic assonance/

rustlegrove in the gloaming.
A lame grey pigeon pecks at some scraps of bread
at an improvised landfill in the shade of
a stunted apple tree.
Into the shade quietly ambles
a cat /from a moment ago?/.
Out of the shop walks a
cheerful girl in a denim
shirt cut off above the navel,
underneath which
/he saw that/
she wore only her body
/he saw that clearly

just as he saw himself
mounting her/
her bare belly,
her buxomness, litheness of limbs
/magnetic fields, waves,
69 love bouts/.
The one who went to meet him halfway
from around the corner /from Niška Street/,
in a grey dress, on an orange bike
/first, a pale triangle flashed above the saddle
then the top of the saddle touched and lifted up
the hem of the dress,
then, after the third turn,
only the straps of the dress
flowed down the honey back,
and a rivulet of hair/,
disappeared behind the next,
fast corner /Čučuk Stana Street/,
sent everything spinning.

...

Under ideal lab conditions
the bedroom and the bathroom provided,
or in the twilit hush of the /imaginary/ terrace,
he reconstructed the tissue of the experience precisely,
he poured it all out
/he also kept, inadvertently,
a melancholy resonance at the end of the breath,
in the rising vowels of desire/:
reviving all the bodies in the street,
each face, each tiny /three-minute/ death
and the city—gar-
den of pleasures through which,
in a sweet spasm,
with its palms on its burning cheeks,
the day breathes out,
on it lands the honey,
night glides.

XIII

One should return to the beginning –
to the sea.

His gaze followed a lizard that darted
up the dry stone in the garden,
found a crack
disappeared in it.

The light entered the garden slantwise,
a greenish mist was woven by the
flickering of pine needles and acacias.

By then, the town and the island had become ordinary:
a monotonous existence behind
varicoloured façades,
stairwells barely wide enough
for two to squeeze by one another
and have a quick exchange,
incessant speaking compensating for
the scarcity of events,
little churches that appeared from nowhere
and kept in their bowels the good
god of man,
old women, with their whole lives behind them,
sitting in the churchyards in the gloaming.

At breakfast and at dusk he watched
the quarter-hour disembarkment cabaret from the
terrace:

guests took the stage
right out of the water,
like the gods of antiquity
armed with great expectations
prepared for all manner of machinations.

And they two,
scantly clad, in the paradise of another language,
an all day long battle with masses of sunbeams

falling on the water and the island
nipping any attempt of shadow (secret)
in the bud.

In the morning the host
left a plate of fruit from his garden for them
and plum jam,
fruits modest, but
lovingly offered.

And then, the night before departure,
the unexpected appearance of the small city square.
And that garden.

From the small stone bench one could see the bay,
the dark-green birthmarks of islands
on the wide back of the wild
black animal of the sea,
and a lighthouse on the desolate strand.
Some wine leftovers,
barely audible, nonchalant cheering,
a tangent of light that made its way
through the thickness of the garden and vanished
in the clink of glasses,

heralded the ancient bodybond game.
The waves of the body,
the way they sank,
he felt each motion, stomach essence,
patiently inserted, enjoyed
his own coarseness, savagery,
a profusion of sweetness – blood embowed,
a rush of shivers – flowed into the horn,
up to a perfect absence,
non-recognition, blending with the shadow.
A ruddy waterfall on the horizon
in a split second burst
into a myriad of droplets of young light,
which he kissed,
as if they were that woman by his side,

with his green boyish dream.
The slope of that dream,
and the rising cape:
the fishmonger's voice
heard by the naked (foreign) ones in the street,
the first little anchor dropped into the morning,
return, to where?
From the deck it seemed to him
that there stood a dilapidated building
(a hospital? a churchlet? A workhouse?),
which, as they moved away,
blended with the surrounding greenery.
In the pastel gloaming
familiar sands of the room and the city –
no concern of his!

Because real is the garden,
and liveable the underskin tissue:
the green flame of the tongue
which night after night is.
Awake.

Марјан Чакаревић (1978) дипломирао и мастерирао на катедри за српску и светску књижевност на Филолошком факултету у Београду, где је сада на докторским студијама.

Објавио је песничке књиге *Параград* (1999), *Систем* (2011), *Језик* (2014, награда Мирослав Антић), *Седам речи града* (2014) и *Ткива* (2016, награда Бранко Миљковић, преведена на француски и грчки), и књигу прича *Повест о телу* (2021).

Приредио је тематске бројеве часописа *Градац* посвећен дендизму (2013) и књижевности и алкохолизму (2021), као и сабрану поезију Милана Милишића (2016), Александра Ристовића (са Аленом Бешћем и Аном Ристовић, 2017/8/21) и Вујице Решина Туцића (2018/9).

Члан је уредништва часописа *Поља*.

Марјан Чакаревиќ (1978) започнал да објавува поезија, осврти, есеи и преводи уште од вториот дел на деведесеттите во водечки српски и регионални печатени и веб списанија.

Има објавено пет збирки поезија: *Параград* (1999), *Систем* (2011), *Јазик* (2014), *Седум зборови на градот* (2014) и *Ткива* (2016), како и збирката кратки раскази *Историја за телото* (2021).

Неговите песни се застапени во антологии на современа српска поезија, додека пак тој уредувал тематски изданија на списанието *Градац* посветени на дендизам (2013) и алкохолизам (2021).

Тој е уредник на списанието за книжевност и уметност *Поља*.

Marjan Čakarević (1978) started publishing poetry, reviews, essays, and translations since the second half of the 1990s in prominent Serbian and regional printed and web magazines.

He published five volumes of poetry: *Paracity* (1999), *The System* (2011), *The Language* (2014), *Seven Words of the City* (2014), and *Webs* (2016), and short story collection *History of the body* (2021).

His poems are included in anthologies of contemporary Serbian poetry and he edited thematic issues of *Gradac* magazine dedicated to dandyism (2013) and alcoholism (2021).

He is an editor of literary and art magazine *Polja*.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент
Охридски”, Скопје

821.163.41-1(081.2)

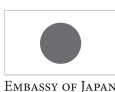
ČAKAREVIĆ, Marjan

Marjan Čakarević / translation from Serbian into Macedonian
Gjoko Zdraveski = Марјан Чакаревиќ / препев од српски на
македонски јазик Ѓоко Здравески. - Struga : Struga poetry eve-
nings = Струга : Струшки вечери на поезијата, 2022. - 40, [5] стр.
: слика на авторот ; 20 см. - (Versopolis)

Песни на срп. јазик со препев на мак. и англ. јазик. - Марјан
Чакаревиќ ; Марјан Чакаревиќ ; Marjan Čakarević: стр. [42-45].
- Содржи и: Marjan Čakarević / translation from Serbian into En-
glish Mirza Purić

ISBN 978-608-250-079-9

COBISS.MK-ID 57969413

vivre
les
cultures

